

SLOLENSKI TABORIŠČNIK

Štev. 62.

Št. Vid ob Glini Četrtek 13. septembra 1945

Iz domačih pison

Iz pisma, napisanega v Ljubljani 22. 8. 45.: ... "V Vzajemni Zavarovalnici, ki je postala poldržavni zavod /Zavarovalni zavod Slovenije/, so spremenili pravila, odbor in uradništvo. V odboru so sami partizani: 10 jih je imenovala vlada, 9 so jih izbrali "členi" izmed ribovcev. Generalni ravnatelj je ing. U m e k, komisar V e l k a v r h, ravnatelj je Ignacij M o š i n a, bivši sluga, komunist; ravnatelj u š n i k, Ivo P r o s e n sta odpuščena in v zaporu; odpuščeni vsi, ki so zunaj, pa tudi nekateri, ki so delali do zadnjega /tu niso navajajo njihova imena!/. Dr P i n t a r i č se je vrnil kot major kaj; ali je zopet v Vzajemni, pa ne vem. /Da je dr. Pintar umrl v zaporu, si gotovo razbral iz časopisov!..."

Iz štajerskega Gradca pa smo prejeli sledeče poročilo, napisano 20. avg. 45., iz katerega povzemamo naslednje: ... "Sovjetska zasedba in drugih štajerskih krajev ni zapustila onega vtisa, kakor bi ga dali tujakšaji sovjetski simpatizerji, zlasti pa tujakšaji komunisti. Štajerski komunisti se izgovarjajo pred narodom kar se da in obljublja, da oni ne bodo taki, kot so bili sovjetski. Pri tem pa vedoma ali nevedoma pozablja, da prihajajo komunistom vsa navodila iz Moskve, od kompartorne.

Kakor so ostali nepozabni vtisi in doži obja preživelih iz nemških taborišč, prav tako bodo tudi ostali nepozabni dogodki, ki so jih zapustili sovjeti na zasedenem delu štajerske. Pijani in divji sovjetski vojaki so rassajali po zasebnih stanovanjih, krađli in peccjevali ženskam, med njimi nedorasle deklice in starke; uničevali so stvari, ki jih nazadnje niso mogli vzeti s seboj, itd. Sovjetski vojaki največkrat rok niti uporabljali niso, kadar so hoteli priti v stanovanje. Če jim ni mogel dovolj hitro odpreti vrat v stanovanje. Na vrsto je prišla brca in pa kopito.

Imel sem priliko govoriti z nekaterimi Srbi, bivšimi nemškimi vojnimi ujetniki. Tripovedovali so mi, da sovjetski vojaki tudi nje oropali. Posilno so jim vzeli prežane in ure. Rekli so mi, da se ne nameravajo vrniti v Jugoslavijo, dokler je tam Tito. Govoril sem tudi z nekim mladim doktorjem medicine - iz Makedonije -, ki stanuje sicer v Grazu, študiral pa je v Ljubljani. Rekel mi je, da imajo Makedonci svojo državo si-ker, če pa da se kljub temu ne misli vrniti domov, dokler boče tar vlada. "Pastiri i lopovi", kakršen naslov je dal sodanjin voditeljem Svoobodne Makedonske Države "poč zaščito maršala Tita.

Iredlog Sovjetske zveze, Francije in Kitajske glede atom. bombe

Nekaj pred začetkom zunanjo ministrske konference v Londonu, je objavljeno, da bodo Sovjetska zveza, Francija in Kitajska izročile svojim ministrom 5 velesil prošnjo, da Združene države Amerike in Anglija odkrijeta skrivnost atomske borbe tudi njim trem. Amer. zun. minister J. Acheson bo tudi naprošen, so poročali, da da zagotovilo, da ne bo nobena skupina učevnikov zvedela za bombino-fabrikacijsko skrivnost.

London. uradni krogi ugotavljajo, da ima zunanjo ministrska konference tako obsežen in težak delovni program, da bo kmalu dobila čas, da

bi se dalo o vprašanju atomske energije izčrpno razpravljati.

Angl. zunanji minister Bevin pa je rekel, da je treba vsa vprašanja, ki so v zvezi z izdelavo atomske bombe in z uporabo atomske energije, prepustiti organizaciji združenih narodov, da se ona o njih posvetojuje.

Iz Amerike pa poročajo, da je naslovilo večje število znanstvenikov, ki so bili udeleženi pri sestavljanju atomske bombe, prošnjo na prezidenta Trumana, naj bi bila fabrikijska tajnost atomske bombe odkrita združenim narodom. Prošnjo je podpisalo 64 članov amer. univerz.

Kakor je naznanil amer. drž. tajnik za notranje stvari, bo na kraju, kjer je eksplodirala prva atomska bomba, postavljen spomenik. Ameriški in vsi miroljubni narodi so si v tem edini, da mora biti atomska energija uporabljena kot sredstvo za varstvo miru.

Po sporočilu nekoga profesorja na univerzi v Tennessee se sedaj dela da bi napravili atomske bombe, ki bi bile stokrat močnejše od sedanje.

Iz Amerike je bilo prav sinoči tudi slišati, da delajo ondi resno na tem, kako bi se dalo atomsko energijo uporabiti kot pogonsko energijo pri lokomotivah.

TITOV VOLILNI GOVOR

Sinoči je inel na belgraj. radiu Tito volil. govor. Govoril je pol ur od tega več kot polovico časa o opoziciji, domači in zunanji, oni v začasni narodni skupščini kakor tudi o oni v narodu. Prvi je očital, da je brez programa, da je njena želja, kako bi vlada odn. začasna narod. skupščina napravila čimveč napak; da je zahtevala neko svobodo pred strahom, ki ga ni; da se bori za pravice, ki jih pa ni zaslužila; da je vsak njen korak v nasprotju z narod. interesi; da je njen gl. smoter, kako bi se prikopala do oblasti, kako bi razbila Ljudsko fronto, kako se je trudila, da bi pridobila neke ljudi iz Ljud. fronte zase, kako je za potsdam. konferenco delala na vsi kriplje, da bi izzvala vladine krize. V narodu pa dolgo poto, da bi volitve prepregala, da je zavestno zeper ljud. in-
terese itd.

Tarok v troje... Janez, Jože in Franc igrajo tarok... To še ni nič posebnega in vrednega, da bi prišlo v "Slovenski taboriščnik", saj ga igrajo vedno, le ponoči za par ur pranehajo, da se malo pozabijo morebitni propir in najhujše zamer.

Ko se pa zadajkrat - takrat, jo je deževalo, igrali, pa se odročje Janez, ko je srečno odnesel "novča" donov na varno:

"Previdnost je nati nodrosti!"

Jože. "Oče pa je nepoznan!" pristavi

Francetu pa je jezik tako dolgo nigel, da se ni mogel prenehati in je zaključil takole:

"Torej je bila tudi previdnost vendarle enkrat neprevidna!"

Kateri slovenski pesnik je najmanj tehtel?

/ V z o q u n a u o t n u /
/ Vzeto iz "Dom ob Muri" /

\$

Z A S E B N A L A S T N I N A
P R I Z N A N A